

Göteborgs stadsmuseum. Arkeologisk arkivrapport 1972:1

ASKIM 7

24:7 KYRKLYCKAN ASKIM

GRAVFÄLT DELUNDERSÖKT VIKINGATID

BOPLATS FÖRROMERSK JÄRNÅLDER

24:7 KYRKLYCKAN ASKIM GRAVFÄLT DELUNDERSÖKT VIKINGATID BOPLATS FÖRROMERSK JÄRNÅLDER

Undersökning av del av gravfält med gravar daterade till vikingatid. Under några av gravarna fanns spår efter en boplats, genom C-14 daterad till förromersk järnålder.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Läge: Kyrklyckan 2:1, Askims kommun.

Grävningsorsak: Området planerat för anläggande av en kyrka i anslutning till den redan befintliga kyrkogården.

Grävningstid: 27 september - 22 oktober 1971.

Antal timmar: 348 arkeologtimmar i fält och 452 grovarbetstimmar.

Undersökt yta: 356 kvm.

Platsledare: Karin Rex.

NATURVETENSKAPLIGA BESTÄMNINGAR

De brända benen har bestämts av fil kand Jan Ekman, Osteologiska forskningslaboratoriet, Stockholms universitet. De brända sädeskorren har artbestämts av fil lic Uno Eliasson på Botaniska institutionen, avdelningen för systematisk botanik, Göteborgs universitet. C-14 analyserna har utförts av Laboratoriet för radioaktiv datering, Stockholm (Exkurs 2).

TOPOGRAFI

Gravfältet var beläget på krönet och sluttningarna av en randmorän (fig 1, 2). Denna var i väster och söder omgiven av villor och kyrkogård samt skola medan den åt norr och öster sluttade ned mot en större dal (fig 10, 11). Den östra delen av denna randmorän har varit utsatt för grustäkt, varför den naturliga sluttningen åt öster delvis var förstörd (fig 13). Den undersökta delen var belägen i

gravfältets östra del invid den gamla grustagskanten (fig 2). Området var vid undersökningstillfället röjt från skog och gräsbevuxet, och gravfältet sköts kontinuerligt genom riksantikvarieämbetets fornminnesvård. Gravfältets krön är beläget på en höjd av 42 m över havet.

Inom den undersökta delen av gravfältet fanns sedan riksantikvarieämbetets kartering 1959, 6 st gravar registrerade, varav 3 st var upptagna som osäkra (nr 44, 60 och 64) medan 3 st var tydliga (nr 38, 61 och 71, fig 3, 12).

ARBETSBESKRIVNING

Profiler utlades över anläggningarna 38, 61 och 71 från grustagskanten så att de skar anläggningarnas förmodade mittpartier. Dessa anläggningar och områdena mellan dem avtorvades.

För att få en uppfattning om allmänstrukturen i marken upptogs 3 st sökschakt (A, B, C, fig 4), varav schakt A lades över platsen för den osäkra anläggningen nr 64.

Då anläggning 44 och 64 var mycket otydliga upptogs provyta A och B för att söka konturerna efter dessa anläggningar. Sedan anläggningarna genom provytorna kunnat ungefärligen begränsas nedgrävdes dessa. Vid platsen för anläggning 60 upptogs ett schakt (D), som endast visade en naturlig markstruktur, varför anläggningen avfärdades.

Sedan en någorlunda klar uppfattning fåtts av anläggningarnas utsträckning och uppbyggnad, utgrävdes anläggning 38 och 71 tämligen grovt genom att de spadades skiktvis varvid jorden lades i skottkär-
ra och hastigt genomicks. Över anläggning 61 utlades ett rutnät om rutor med 1 m sida och utgrävningen skedde rutvis, på så sätt att rutorna spadades i tunna skikt och jorden lades i skottkär-
ra och genomicks. Nedgrävningen hölls hela tiden på samma nivå i alla rutor-
na för att möjliggöra studium av en större yta. Påträffade konstruk-
tioner samt otydliga mörkfärgningar mellan dessa fingrövdes.

Dessutom avtorvades de västra ytterhörnen av undersökningsområdet, då de kunde tänkas tangera anläggningarna nr 33 och 67 (fig 3, 4). Denna avtorvning bekräftade att dessa anläggningar förmodligen

sträcker sig till en liten del in i det undersökta området, men det kunde ej med säkerhet fastställas att det var fråga om säkra gravar. De avtorvade ytorna för anläggning 33 och 67 utgrävdes ej.

Den stora spridningen på fyndnumren beror på att fynden numrerats löpande över hela undersökningen och att vid fyndgenomgång inför rapporten en del sammanslagningar har kunnat ske.

GRÄVNINGSIAKTTAGELSER (fig 4)

S c h a k t A

Schaktet grävdes 12 m långt och lades så att det skar vad som antogs vara del av anläggning 64. Mellan 0 - 3 m föreföll marken vara helt naturlig med brun grusig sand och inga fynd. Från 3 m och utmed hela schaktets längd fanns spridda stenar 0,1 - 0,3 m stora. Jorden mellan stenarna var humusfärgad och svagt sotig förutom mellan 9 - 12 m där spridda koncentrerade fläckar av sotig jord fanns. Där fanns även enstaka spridda brända ben och keramik. Stenarna bröts mellan 9 - 12 m, varvid den naturliga grusiga moränen vidtog direkt under stenarna. Utmed större delen av schaktet fanns spridd flinta. Någon klar gräns för var anläggning 64 började eller slutade kunde ej konstateras i schaktet. Sedan provyta B tolkats och nedgrävts kunde dock de fynd, som påträffats i schakt A mellan 3 - 8 m föras till anläggning 64.

S c h a k t B

Schaktet utfylldes av klumpstenar 0,1 - 0,3 m stora. De ingick i vad som bedömdes vara den naturliga moränen. Ingen sotfärgning eller andra ingrepp i marken kunde konstateras. Mellan 8 - 9 m fanns i schaktet några flintor samt litet keramik (fynd 23). Detta låg helt ytligt alldeles under torven.

Schaktet grävdes 7 m långt och till ett djup av ca 20 cm. Mellan 12-14 m nedgrävdes schaktet till ett djup av 0,5 m varvid endast naturlig morän kunde iakttagas.

S c h a k t C

Schaktet grävdes 14 m långt. Det var utfyllt med stenar 0,1 - 0,5 m stora. Jorden mellan stenarna var humusfärgad och de bedömdes

ligga i den naturliga moränen. Enstaka fynd av flinta låg spridda i schaktet ovanpå stenarna (fynd 25, 26, 28). Schaktet grävdes till ett djup av 20 cm.

A l l m ä n t

Vid rensning i områdena mellan anläggningarna har även en del fynd påträffats. I området närmast väster om anläggning 71 fanns inom ett område mellan block IV och V spridda fynd av keramik, brända ben och flinta. Dessa låg i mörkfärgad mo alldeles under torven. I området mellan anläggningarna 38 och 61 låg spritt keramik och flinta (fynd 34). Från grustagskanten utan att närmare kunna precisera läget har en del brända ben tillvaratagits (fynd 1). I området väster om anläggning 38 påträffades lite flinta (fynd 80). Utan närmare lägesangivelse har från hela området insamlats en del fynd av brända ben, keramik och flinta (fynd 161).

M ö r k f ä r g n i n g a

Mellan block I och II fanns en tydlig mörkfärgning av sot i den naturliga moränen. En nedgrävning hade skett intill och in under kanten på block I till ett djup av ca 20 cm. I sotjorden, som innehöll mycket få kolbitar, fanns rikligt med keramikskärvor, lite flinta samt harts och brända ben (fynd 63) inom ett begränsat parti. Dessutom fanns i utkanten av mörkfärgningen en cylindrisk spånkärna (fynd 62). Spritt i sotlagret fanns dessutom en del flinta samt keramik (fynd 68).

M ö r k f ä r g n i n g b, c o c h d

De spridda mörkfärgningarna b, c och d var svagt sotfärgade fläckar om endast ett par centimeters djup. De var helt fyndtomma och oklara i sina konturer.

FYNDBESKRIVNING

Keramiken i schakt A (fynd 27, 30) utgöres av bukbitar samt en mynningsbit med avrundad mynningskant och låg avsatt hals (fig 23). Minsta skärvan är 1 cm och största 7 cm. Godset är grovt magrat.

Keramiken i mörkfärgning a (fynd 63) är av minst två olika sorter. Den ena har en relativt jämn och slät yta medan den andra är rabbad, och på några skärvor kan man klart se en övergång från rabbad till slät yta. Skärvornas storlek är 1 - 9 cm och utgöres av bukbitar. Inga mynnings- eller bottenbitar finns.

Benen har bestämts till

Fynd 27 får/get

Fynd 1 häst

Fynd 161 människa, får/get, häst

Fynd 44 häst

Fynd 63 oidentifierat

FYNDTABELL

Fynd nr	Område	Läge	Keramik corn	Bränd lera	Brända ben	Harta	Kul	Flinta avslag		Flinta övrig		Flinta, redskap			Anm
								st	gr	st	gr	art	st	gr	
:1-2	22	Schakt A	10-11 m					8	48	2	28	knuta spånskrapa avslag m retusch	1	37	mynningsbit mynningsbit
:3-7	27	Schakt A	11-12 m		2			18	90	16	42				
:8-11	30	Schakt A	8-9 m				<1	7	34	21	63				
:12-16	23	Schakt B	8-9 m	2				6	41	1	2		1	5	
:17-18	25	Schakt C	1-2 m					4	66				1	8	
:19-20	26	Schakt C	5-6 m					1	2	1	<1	skivskrapa spånskärna			
:21	28	Schakt C	6-7 m					2	33						
:22	1	Allmänt			2			16	184	3	52				
:23-25	34	Allmänt						3	30						
:26	80	Allmänt						9	56	16	71				
:27-30	161	Allmänt			9							skivskrapa spånskärna			
:31-32	44	Allmänt			2			1	2						
:33	45	Allmänt						1	22						
:34	46	Allmänt						1	4						
:35-37	47	Allmänt								4	32		1	16	
:38-39	107	Allmänt								1	38	spånskärna			
:40-41	62	Mörkfärgn a						4	56						
:42-47	63	Mörkfärgn a			<1	2	3	11	96	11	99		1	27	
:48-51	68	Mörkfärgn a					1	16	338	6	35				
Summa			721	2	16	2	5	108	1102	82	463				

ANLÄGGNING 38

UTSEENDE FÖRE UNDERSÖKNING

Före avtorvningen framträdde anläggningen som en övertorvad oregelbunden stenpackning ca 0,2 m hög och med en diameter på ca 10 m. I ytan var rikligt med stenar synliga 0,1 - 0,3 m stora. I den östra

delen var anläggningen starkt skadad av grustagskanten. Några stora stubbar fanns i anläggningen.

GRÄVNINGSIAKTTAGELSER

Anläggningen bestod av en stenpackning i 1 - 2 lager med 0,1 - 0,5 m stora stenar (fig 14). Stenpackningen var mycket oregelbunden. Den var tät men glesnade mot ytterkanterna. Anläggningens ursprungliga storlek var omöjlig att uppskatta då den i sin östra del var mycket starkt skadad av grustagskanten (fig 4). Spritt ovanpå stenpackningen låg enstaka fynd av keramik, brända ben och flinta (fynd 35 - 38). Stenarna låg i och på ett lager av starkt sotfärgad något sandig mo (lager 2, fig 6, 15), vilken dock innehöll sparsamt med kolbitar. En kraftigare sotfärgning fanns inom ett mindre parti, där även en del kol kunde tillvaratagas (fynd 81). Det sotfärgade lagret var relativt kraftigt 20 - 30 cm, och flertalet stenar i stenpackningen var tydligt skörbrända på undersidan men dock ej på översidan.

Spritt i stenpackningen låg en del flinta samt enstaka keramikskärvor (fynd 81 - 99). På ett par ställen låg dessutom enstaka brända ben (fynd 85, 89, 91). Inga fyndkoncentrationer eller andra konstruktioner kunde dock iakttagas.

Sotlagret under stenpackningen var mycket utbrett och sträckte sig delvis utanför stenpackningen. Dess ytterkontur var mycket oregelbunden.

De brända benen har bestämts till:

Fynd 35	oidentifierat
Fynd 37	människa
Fynd 85	människa
Fynd 89	människa
Fynd 91	människa

FYNDTABELL

Fynd nr	Keramik oern	Brända ben	Kol	Flinta svslag		Flinta övrig		Flinta, redskap			Övrigt			Anmärkning
				st	gr	st	gr	art	st	gr	art	st	gr	
:52	35	<1												
:53	36	11												
:54-56	37	<1		3	28	1	2							
:57	38	14									TEGEL		19	Hopsaml i hela anl
:58-60	81		8	6	16	4	90							
:61	82					1	12							
:62-63	83			1	4	1	55							
:64	84					1	279							
:65-69	85	2	1	1	12	70	8	14						Hopsaml i hela anl
:70	86				1	7								
:71-72	87				2	6	1	1						
:73	88				2	9								
:74-76	89	<1		9	131	6	112							
:77-78	90			3	19	1	<1							
:79-81	91	6		1	2						kvarts	1	13	
:82	92			2	2									
:83	93			4	108									
:84-85	94			4	94	2	21							
:86-87	95			12	44	1	<1							
:88-89	96			3	25	1	33							
:90-92	98	1		9	140	8	119							Hopsaml i hela anl
:93-95	99	8		13	200	16	249							Hopsaml i hela anl
:96-97	100			5	13	4	24							Profil 1 - 4 m
:98	137							skivskrapa	1	12				Profil 1 - 2 m
:99	138	17												Profil 4 - 5 m
S:a	58	10	9	92	918	56	1013		1			1		

SAMMANFATTNING

Anläggningen bestod av en stenpackning lagd på ett kraftigt sotlager. Stenarna var skörbrända på undersidan som låg ned i sotlagret. Spritt i stenpackningen låg enstaka flinta, keramik samt brända ben.

ANLÄGGNING 61

UTSEENDE FÖRE UNDERSÖKNING

Före avtorvning framträdde anläggningen som en låg hög (fig 12) ca 0,2 m hög och 8 m i diameter. I ytan syntes ett fåtal stenar av ca 0,2 m storlek. En stor stubbe fanns i anläggningen som var gräsbevuxen. Anläggningens östra del var delvis bortschaktad genom grustäkt.

GRÄVNINGSIAKTTAGELSER

Anläggningen var en låg hög med flera konstruktionsdetaljer av troligen oliktida anläggningsstadier (fig 5). Dessa bestod av ett

brandlager (K 1) ovanpå vilket gravhögen uppbyggts. I högen fanns ytterligare en gravläggning (K 5) vars tidsförhållande till högfyllnaden var något oklart.

Under högen och skild från dennas gravläggning (K 1) genom ett fyndtomt skikt fanns vad som bedömdes vara boplatzrester. Inom ett tämligen väl begränsat område fanns bränd lera med kvistintryck (K 2). I nivå med denna och nedsatt under leran fanns en kruka med sädeskorn (K 3). I samma lager fanns en nedgrävd 8-formad grop, som var igenfylld med lera (K 4).

Högen var 0,5 m hög och hade en diameter på 8 - 10 m. Ungefär hälften av högen var bortschaktad vid grustäkten. Ett fåtal stenar, 0,1 - 0,3 m stora, syntes i ytan (fig 16) och vid en första lätt rensning påträffades framför allt i anläggningens södra del enstaka fynd av brända ben, bränd lera, kol, keramik och flinta samt en brynsten (Fyndtabell I). Fynden har vid nedgrävningen insamlats efter ett rutnät och från olika nivåer (se Fyndtabell II - IV).

K o n s t r u k t i o n 1

I högens västra del fanns ett kraftigt sotfärgat b r a n d l a g e r med kol och brända ben. Detta låg alldeles under torven och till ett djup av ca 20 cm. I överdelen var detta lager utspritt över i stort sett rutorna 23, 24, 27, 28, 31 och 32. På ca 15 cm djup blev det kraftigare och tämligen klart begränsat till ett mindre parti (se gräns för K 1). I brandlagret låg spridda fynd av flinta, keramik, bränd lera, järnfragment, glaspärlor och bronsspänne samt några brända sädeskorn (fynd 5, fig 28, Fyndtabell III). Brandlagrets kraftigast sotfärgade parti (med platsen för bronsspännet och pärlorna) låg ovanpå ett större stenblock (ca 1 m stort) vilket var tydligt skörbränt på ovansidan. Brandlagret var ej täckt av någon stenpackning eller konstruktion.

Brandlagret låg på ett lager av svagt sotfärgad sandig mo, som iaktogs över hela anläggningen (lager 2, fig 7). Detta var i sin övre del, ca 10 - 15 cm under torven, fyndfattigt med endast spridda fynd av keramik, bränd lera samt flinta (Fyndtabell II).

K o n s t r u k t i o n 2

Norr om profilen och under brandlagret fanns, klart skilt från det-

ta genom ett 5 - 10 cm tjockt fyndtomt lager, ett relativt begränsat parti med klumpar av bränd lera. Denna lera var mycket kraftig, och klumparna låg tätt intill varandra. På flertalet av dessa lerstycken kunde observeras att tydliga kvistintryck fanns på undersidan. Inte i något fall fanns dessa kvistintryck på ovansidan av lerstyckena. Enstaka keramikskärvor fanns även här (fynd 168, Fyndtabell IV). Denna lera låg i underdelen av det sotfärgade lager 2. Spridda lerklumpar iakttoogs dessutom söder om profilen, men ej inom ett så klart avgränsat område. Kvistintrycken fanns även här på undersidan (fynd 131 - 136, 139 - 141, Fyndtabell IV). Ett kraftigt stycke av denna lera fanns i en liten svacka i ett större stenblock (fynd 140, fig 24). En del spridda brända ben och keramik fanns även inom detta område främst i ruta 11 (fynd 139).

K o n s t r u k t i o n 3

I utkanten av det koncentrerade lagret med bränd lera med kvistintryck (K 2) och på samma nivå som detta, fanns en stenpackning, ca 1 m i diameter och med 0,1 - 0,2 m stora stenar. Dessa låg över en kruk a , s o m v a r k r i n g s a t t av en kantställd häll och några klumpstenar av 0,3 - 0,4 m storlek (fig 17). Det kunde ej konstateras om krukan var nedsatt ned genom K 2 eller om leran med kvistintrycken var av senare anläggningsstadium än krukan. Krukan, som var starkt skadad och ofullständig, var nedsatt i en mycket kraftigt sotfärgad nedgrävning ned i den naturliga bruna sanden. (En del av denna sotfärgning syntes i profilen /K 3, fig 7/). De kringsatta stenarna var dock ej skörbrända. Några mindre bitar av bränd lera låg intill krukan, som innehöll rikligt med brända sädeskorn, vilka artbestämts till vete (fynd 167, Fyndtabell IV).

K o n s t r u k t i o n 4

På samma nivå som den brända leran med kvistintryck (ca 25 cm under torven) fanns söder om profilen en nedgrävning i det sotiga lagret. I yta framträdde denna som en 8 - f o r m a d k o n - s t r u k t i o n (fig 18) bestående av bränd lera i den ena cirkeln och icke bränd lera i den andra cirkeln. Den med bränd lera överskars av den med icke bränd lera (fig 19). Begränsningen för

dessas båda cirkelar, vilka var ca 1 m i diameter, var mycket tydlig mot den omgivande mörka jorden (lager 2). Enstaka stenar, 0,2 - 0,3 m stora, låg utanför lercirkelarna, men någon stenram eller annan konstruktionsdetalj kunde ej iakttagas (fig 18). Cirkeln med o- bränd lera var endast 10 cm djup. Cirkeln med bränd lera var djupa- re, ca 30 cm (fig 19). Leran var dock lätt rödbränd endast i ett tunt ytskikt, ett par centimeter tjockt, och därunder var den o- bränd och grå. Den var tydligt nedgrävd genom den sotiga sanden ned i den naturliga gulbruna sanden. Ingen av lergroparna innehöll några fynd.

K o n s t r u k t i o n 5

Klart skild från tidigare omnämnda konstruktioner fanns, på ett djup av ca 20 cm under torven e n s t ö r r e o v a l g r o p ca 2 x 1,5 m stor och 0,8 m djup (fig 7). Den var nedgrävd genom lager 2 ned i den naturliga sanden (lager 4). Klara nedgrävnings- spår genom lager 2 kunde dock ej konstateras då jorden i gropen var sotfärgad men med sparsamt med kolbitar och omöjlig att skilja från lager 2. Gropen var helt fylld med brända ben och stora klump- stenar, 0,3 - 0,5 m stora (fig 20). I botten av denna grop låg bland de brända benen ett järnföremål (fynd 148, fig 27, Fyndta- bell IV). Stenfyllningen i gropen syntes i yta som en tät vällagd stenpackning i nivå med lagret av bränd lera med kvistintryck (K 2).

De brända benen har bestämts till

Fynd 2	oidentifierat
Fynd 7	oidentifierat
Fynd 8	människa
Fynd 10	människa över 20 år
Fynd 11	oidentifierat
Fynd 13	oidentifierat
Fynd 15	människa
Fynd 51	oidentifierat
Fynd 52	oidentifierat
Fynd 53	oidentifierat
Fynd 54	oidentifierat
Fynd 5	människa 40 - 60 år, får, hund, häst
Fynd 105	oidentifierat

Fynd 116	nötboskap
Fynd 117	oidentifierat
Fynd 118	oidentifierat
Fynd 119	människa 40 - 60 år
Fynd 121	människa, får/get
Fynd 122	svin, får
Fynd 123	oidentifierat
Fynd 124	människa
Fynd 154	människa
Fynd 131	människa
Fynd 132	oidentifierat
Fynd 134	oidentifierat
Fynd 135	djurben (småbovid?)
Fynd 139	människa över 20 år, får, nötboskap
Fynd 143	oidentifierat
Fynd 148	människa 20 - 40 år, häst, får, hund
Fynd 158	oidentifierat
Fynd 160	oidentifierat
Fynd 164	oidentifierat
Fynd 165	människa 40 - 60 år, får, häst
Fynd 169	hund

FYNDBESKRIVNING

Fynd 5 innehåller bl a ett fragment av en bergkristallpärla, som troligen är facetterad. Dessutom finns en glasflusspärla, vars form förstörts genom bränningen.

Keramiken är av en grov, porös kvalitet och består av små bukbitar samt ett fragment av en hank. Bronsspännet är 4 cm i diameter. Kanterna, som är flikiga, är uppåtböjda, troligen en skada i samband med bränningen. På ovansidan finns ornament av starkt stiliserade reliefslingor. Järnnålen vilar i en enkel nålhållare. Nålens fästeanordning går ej att avgöra på grund av starka rostskador (fig 28).

Fynd 115 ett fyrsidigt bryne, 17 cm långt och med slipsår på en sida.

Fynd 130 järnbeslag med en nit och ett nithål, fyrsidigt 3,5 cm långt (fig 26).

Fynd 139, 140 bränd lera. Kraftigaste biten (fynd 140) är 6 cm tjock. De flesta är dock 1 - 2 cm tjocka. På ena sidan finns mycket tydliga intryck av gräs (?) och kvistar. Denna sida är jämn och närmast svart, medan ovansidan som i allmänhet saknar intryck är gulbrun och har en mycket ojämn yta (fig 24).

Fynd 167 keramik med mycket grov rabbning på några av skärvorna. Skärvornas storlek är 5 - 17 cm. Ingen mynnings- eller bottenbit finns. Den största skärvan har en kraftig vinkling samt på utsidan troligen rester av något organiskt material (mat?).

Fynd 148 (fig 27) järnföremål möjligen en pincett, 3,5 cm lång.

FYNDTABELL I, anläggning 61: vid rensning efter avtorvning

INDFÖR

Fynd nr	Keramik oorn		Bränd lera		Brända ben		Kol	Flinta avslag		Flinta övrig		Övrigt			Anmärkning	
	gr	gr	gr	gr	st	gr		st	gr	art	st	gr				
100-101	2			<1					1	31					1 mynningsbit	
102-105	7	59	1	<2			2	11								
106-107	8		10	<1					2	30						
108	9															
109	10			16												
110	11			<1												
111	12		3													
112	13			<1												
113	14		6													
114-117	15	4	3	32	<1		1	27								
118	18												brynsten bergart	1		148
119	115													1		
S:a	63	23	54	1	3	38	3	61								

FYNDTABELL II, anläggning 61: vid nedrensning ca 10 cm under grästorven

Fynd nr	Område	Keramik oorn		Brända ben		Kol		Flinta avslag		Flinta övrig		Anmärkning
		gr	gr	gr	gr	st	gr	st	gr	st	gr	
120-122	R 21	8	<1	<1								
123-125	R 23	2	2			1	2					
126-127	R 25	2	<1									
128-129	R 26	1	2									
130	Utanför	10										
131	Utanför	13										
132	Utanför	8										1 bit rabbad
133	Utanför	6				6	31	7	154			
134-136	Allmänt	73										
Summa		123	6	1	7	33	7	154				

FYNDTABELL III, anläggning 61: ca 20 cm under grästorven

Fynd nr	Område	Keramik	Bränd lera	Brända ben	Kol	Glaspärlor		Glaspärlor		Flinta		Flinta		Flinta, redskap			Övrigt				
		oorn				st	gr	st	gr	st	gr	st	gr	art	st	gr	art	st	gr		
5		103	214	1530	18	3+fragm	4	2	8	8	66	6	61	fragm slipat,hål-eggad yxa	1	1	bronsspanne(fig 28) sädskorn järnfragment	1	11		
102	R 22		<1							1	<1									1	1
105	R 26																			1	1
116	R 1		6									1	8							1	1
117	R 2		1		1															1	1
118	R 3																				
119	R 4																				
120	R 5	11																			
121	R 6																				
122	R 7																				
123	R 8									2	2										
124	R 9	2			1																
125	R 10																				
126	R 11																				
127	R 12																				
128	R 13																				
129	R 14	2										1	5								
130	R 15																				
153	R 30	8																			
154	R 31																				
156	R 34																				
Summa		133	479	1640	23	3+fragm	4	2	8	14	117	8	74		1			2			

FYNDTABELL IV, anläggning 61: 25 - 30 cm under grästorven

Fynd nr	Område	Keramik oorn	Bränd lera	Brända ben	Kol	Flinta avslag		Flinta övrig		Flinta, redskap			Övrigt			Anmärkning
		gr	gr	gr												
131	R 1	10	84	12												
132	R 2		33	8	<1											
133	R 3		13													
134	R 4		1	<1	<1											
135	R 5		3	1												
136	R 6		310													
139	R 11	37	1434	303	8								sädskorn		<1	(fig 24)
140	R 7		1835													
141	R 7		41													
142	R 8	2														
143	R 9		1	1	<1											
148	se plan	2		1540	26								järn (fig 27)		3	
157	R 21							1	3							
158	R 22	1		<1		1	1									
160	R 32	1		<1												
164	R 25		30	<1	<1											
165	R 26		9	58	<1								fragm glaspärla sotprov sädskorn pimpsten	1	<1	1 bit rabbad
167	K 3	495	121													
168	K 2	38	7086			2	27			avslag m retusch	1	3				
169	K 5?	28		1												
171	R 2				<1								nithuvud av järn	1	<1	
172																
Summa		614	11001	1928	40	3	28	1	3			1			3	

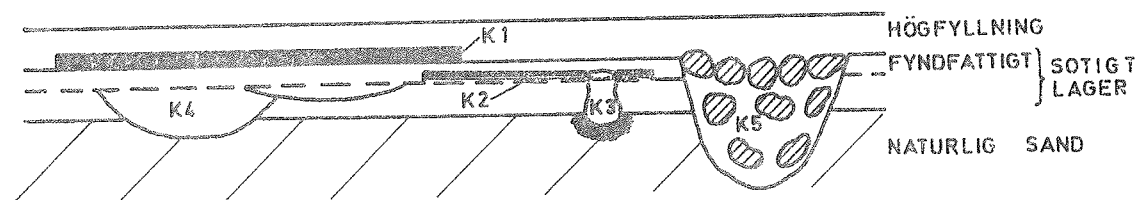
SAMMANFATTNING

Anläggningen var en låg hög med 2 gravläggningar, som var klart skilda från varandra. Den ena var ett brandlager, som låg utspritt inom ett större område. Den andra var en nedgrävd grop, som var fylld med brända ben och sten. Fynd av glaspärlor, järn samt bronsspänne låg i brandlagret, medan det i gropen låg ett järnföremål.

Under brandlagret och skilt från detta fanns rester av ett boplatlager. Detta bestod av bränd lera med kvistintryck på undersidan. Dessutom fanns en nedgrävd grop i den naturliga sanden. Gropen var igenfylld med obränd lera.

I lagret med bränd lera med kvistintryck stod nedsatt en kruka, som var fylld med brända sädeskorn.

Anläggningen var alltså i princip uppbyggd på följande sätt:

ANLÄGGNING 7 1

UTSEENDE FÖRE UNDERSÖKNING

Anläggningen framträdde före avtorvningen som en låg hög ca 0,3 m hög och ca 5 m i diameter med ett fåtal stenar, 0,2 m stora, synliga i ytan. Den hade i ytan 3 större stubbar efter röjningen av gravfältet. Nordöstra delen av anläggningen var bortschaktad vid grustäkt (fig 12).

GRÄVNINGSIAKTTAGELSER

Anläggningen (fig 4) bestod av en låg jordfylld hög med enstaka stenar i fyllningen. Dessa stenar låg i överdelen av högen och var av storleken 0,1 - 0,3 m. Bland dessa låg dessutom en mindre häll 0,7 m lång och 0,15 m bred. Någon konstruktion kunde dock ej konstateras. Stenarna var något skörbrända och täckte delvis ett brandlager 5 - 10 cm tjockt med brända ben och kol (lager 3, fig 8).

I brandlagret fanns även ett järnföremål, brända sädeskorn samt litet flinta (fynd 110). Detta brandlager syntes tydligt både i yta och profil och täckte större delen av anläggningens centrum. In- till profilen och helt täckt av en av stubbarna stod en kruka ned- satt i brandlagret (fynd 111, fig 22).

Brända ben låg både inuti och utanför krukan. I anläggningens yt- terkant i sydväst fanns klart skild från brandlagret en mindre kon- centration av brända ben (fynd 109). I anläggningen fanns spritt en del keramik och flintskärvor (fynd 42, 43, 48).

Under brandlagret fanns ett ca 20 cm tjockt lager av svagt sotig moig sand, vilket var relativt fyndtomt (lager 2, fig 8). I detta lager på ett djup av ca 30 cm under grästorven låg inom ett begrän- sat parti en del spridda keramikskärvor (fynd 113). Söder om detta parti och spritt i utkanten av anläggningen låg ytterligare kera- mikskärvor (fynd 114).

På ett djup av ca 40 cm under markytan och klart nedgrävt i den na- turliga brungula sanden (lager 4) fanns i anläggningens centrum ett mindre parti med starkt kolinblandad sotig mo med bränd lera (fynd 112).

De brända benen har bestämts till:

Fynd 43 människa

Fynd 48 människa

Fynd 109 människa 20 - 40 år, människa under 14 år, hund, häst

Fynd 110 människa 40 - 60 år, häst, svin, hund

Fynd 111 människa 40 - 60 år

Fynd 114 oidentifierat

FYNDBESKRIVNING

Fynd 111 lerkärl med svagt välvd buk och avsatt botten. Oornerad och skadad i överdelen. Bevarad till en höjd av 7 cm. Botten är 9 cm i diameter (fig 22).

Fynd 113 består av skärvor varav de flesta är bukbitar 2 - 6 cm stora. Skärvorna är oornerade och det finns en mynningsbit med rak kant.

Fynd 114 består av 1 - 8 cm stora skärvor - mest bukbitar. De är oornerade. 2 st mynningsbitar har en rundad kant. 1 bottenbit har troligen plan botten.

FYNDTABELL

Fynd nr	Keramik oorn	Bränd lera	Brända ben	Kol	Flinta avslag		Flinta övrig		Flinta, redskap			Övrigt		Anmärkning
	gr	gr	gr		st	gr	st	gr	art	st	gr	art	gr	
242-243	42				1	6	4	36						kruka (fig 22)
244	43		<1											
245-248	48	19	7		4	38	9	45						
249	109		202											
250-257	110	24	1423	434	14	103	9	46	avslag m retusch	2	22	järn sådeskorn	<1	
258-260	111	280	43	1										
261-262	112	309		168										
263	113	440												
264-267	114	162	1		1	4	5	16						
Σ:a	925	309	1677	603	20	151	27	143		2				

SAMMANFATTNING

Anläggningen bestod av en låg hög med en gles stenpackning, som täckte ett brandlager med kol och brända ben. I brandlagret var nedsatt en kruka. Under brandlagret i svagt sotig jord låg spridda keramikkoncentrationer. En nedgrävning med kol och bränd lera låg under anläggningens centrum.

ANLÄGGNING 44

UTSEENDE FÖRE UNDERSÖKNING

Anläggningen var före avtorvning mycket otydlig. Den anades endast genom en svag förhöjning i marken 0,1 m hög och uppskattningsvis 4 m i diameter.

GRÄVNINGSIAKTTAGELSER

Anläggningen (fig 4) bestod av en något otydlig rund stensättning av ca 5 m diameter. Dess välvning var endast ca 0,1 m hög ovan den omgivande markytan. Anläggningens begränsning åt väster var oklar då den där var helt förstörd av två kraftiga stubbar och deras rot-system. Vid avtorvningen påträffades några spridda flintavslag (fynd 41).

Brända ben och kol låg alldeles under torven och till ett djup av 10 - 15 cm inom ett väl begränsat område (fynd 69, fig 4). Detta ben- och kollager var endast delvis täckt av spridda enstaka stenar av 0,1 - 0,4 m storlek (fig 21).

Ben-kollagret låg delvis ovanpå ett större block (III) vilket var tydligt skörbränt på ovansidan. Detta block ingick i en stenpackning av 0,1 - 0,4 m stora rundade stenar, som var lagda mycket tätt ovanpå den naturliga moränen (fig 9, lager 2). I stenpackningen fanns dessutom 3 st större block vilka alla visade tydliga spår av skörbränning på ovansidan. Jorden mellan stenarna var mörkfärgad men ej sotig. Begränsningen för denna stenpackning var ganska klar. Mellan stenarna i denna stenpackning fanns enstaka spridda flintor (fynd 101).

FYNDTABELL

:268
:269-270
:271-272

Fynd nr	Brända ben	Kol	Flinta avslag		Flinta övrig	
	gr	gr	st	gr	st	gr
41			2	10		
69	235	74				
101			2	10	2	63
S:a	235	74	4	20	2	63

Benen har bestämts till:

Fynd 69 man? 40 - 60 år
 hund

SAMMANFATTNING

Anläggningen bestod av en tät och relativt vällagd stenpackning vari ingick några större block. På denna stenpackning var lagt ett ben-kollager inom ett begränsat mindre parti. Några av blocken var skörbrända. Ben-kollagret var endast delvis täckt av spridda mindre stenar.

A N L Ä G G N I N G 6 4

UTSEENDE FÖRE UNDERSÖKNING

Anläggningen var mycket otydlig före avtorvning. Den framträdde endast som en svag förhöjning i markytan, ca 0,1 m hög och av mycket oklar utsträckning.

GRÄVNINGSIAKTTAGELSE

Anläggningen var ötydlig i sin begränsning (fig 4). Någon enhetlig stenpackning fanns ej men däremot spridda stenar 0,2 - 0,4 m stora. Anläggningens begränsning kunde uppskattas dels genom en välvning i dess södra och västra del, dels genom den mörkfärgning av sotig jord, som tydligt kunde iakttagas i profilkanterna vid nedgrävning av provyta B:s norra del (fig 4). Diameter var ca 5 m och höjden ca 0,1 m.

Vid nedrensning i schakt A anades anläggningen genom fyndförekomsten (fynd 29, 31, 32, 106) och genom att jorden i schaktet från 3 m var mörkfärgad med svag sotinblandning. Vid nedrensning öster om schakt A kunde dock ingen klar gräns för anläggningen konstateras. Möjligen kunde den anas i form av en mycket svag välvning.

Fynden låg ytligt strax under torven. En glaspärla låg t o m i grästorven (fynd 145). Glaspärlor, varav några var brända, låg spridda inom anläggningen (fynd 71, 72, 73, 74, 75, 145, 147, 149, 150, fig 25). En mindre koncentration av brända ben låg i anslutning till några av pärlorna (fynd 146). I utkanten av anläggningen låg dessutom en samling med brända ben (fynd 162). Spritt i området söder och väster om profilerna låg en del flinta, samt brända ben och keramik (fynd 76). Inom provyta B:s nordöstra del fanns dessutom lite keramik och flinta (fynd 65).

FYNDBESKRIVNING

Pärlorna är av flera olika typer

Fynd 147, (fig 25), ett fragment av en rund bergkristallpärla.

Fynd 73 (fig 25), två långa, cylindriska klarblå glaspärlor. Dessa är något ojämna.

Fynd 72, 74 (fig 25), två klarblå, ringformiga glaspärlor. Den ena pärlan är ungefär dubbelt så stor som den andra.

Fynd 149 (fig 25), en svagt ljusgrön, melonformad glaspärla, som är något tillplattad vid hålet.

Fynd 71, 75 150, tre glasflusspärlor vars form deformerats vid bränningen.

Benen har bestämts till

Fynd 29 människa 40 - 60 år

Fynd 76 människa

Fynd 146 människa 20 - 40 år, hund, får/get

Fynd 147 människa, häst, hund

Fynd 162 människa 20 - 40 år, hund, häst

FYNDTABELL

Fynd nr	Område	Glaspärlor brända		Glaspärlor obrädda		Keramik corr	Brända lera	Brända ben	Kol	Flinta avslag		Flinta övrig		Flinta, redskap			Övrigt			Anmärkning
		st	gr	st	gr					st	gr	st	gr	art	st	gr	art	st	gr	
29	Schakt A, 4-5 m					2		10		2	23									förkommet (fig 25)
31	Schakt A, 6-7 m					18			<1	1	188	3	20							
32	Schakt A, 3-4 m						131													
71		1	2					5	5											
72				1	1															
73				2	2															
74				1	<1															
75		1	2																	
76								37		4	32	14	11	avslag m bearb	1	20	kvarts	1	1	
106	Schakt A					2														fragment fragm(fig 25) (fig 25)
145				1	<1															
146								30												
147				1	2			81	3											
149				1	1															
150		1	2																	
162								56	<1	1	<1									
Summa		3	6	7	8	22	131	219	10	8	244	17	31		1			1		

SAMMANFATTNING

Anläggningen bestod av en svag välvning över den naturliga markytan. Ingen stenpackning kunde konstateras, men en del spridda stenar i svagt sotfärgad jord. Fynd av glaspärlor, varav flera brända, och brända ben samt keramik och flinta låg spritt över hela anläggningen med ett par koncentrationer. Fynden låg helt ytligt.

DATERING OCH TOLKNING

Av de fem undersökta anläggningarna var fyra stycken med säkerhet gravar. (44,61,64,71.) Dessa hade likartad gravkonstruktion med ett utspritt brandlager av kol, brända ben och fynd, vilka delvis deformerats genom gravbålet. Åtminstone 2 av dessa gravar var upplagda över två gravkonstruktioner. (61,71.)

Anläggning 61 hade ett utspritt brandlager med brända ben, kol och fynd av bl a mosaikpärlor, bergkristallpärlor och ett bronssmycke med ornament av stiliserade reliefslingor. Bland de brända benen fanns rester efter människa samt djur som får, hund och häst (Exkurs 1). Denna inblandning av djurben bland de brända benen från bålet finns belagd från ytterligare ett par gravfält från vikingatid i Göteborgstrakten. 1).

I anläggning 61 fanns ytterligare en gravläggning. Den bestod av en nedgrävd grop, som var helt utfylld med brända ben och kolrester. Bland fynden fanns ett järnföremål, vilket ej kan dateras närmare. C14-prov från kolet har givit en datering till 1200 $\pm$ 100 BP/750 AD. Bland de brända benen finns rester efter människa, häst, får och hund. (Exkurs 1.)

Båda gravanläggningarna i anläggning 61 kan alltså dateras till vikingatid. Vilken av gravarna, som är primär och vilken, som är sekundär går ej att avgöra, då anläggningen var starkt skadad.

Anläggning 71 innehöll likaledes 2 st gravläggningar. Gravskiktet var ett utspritt brandlager. Den ena graven (fynd 110) låg centralt i gravhögen och tolkas som primärgrav. Här stod en kruka (fynd 111) av den enkla typ, ornerad och med markerad fot, som kan dateras till vikingatid. Bland benen fanns rester efter människa, häst, svin och hund (Exkurs 1). Kol från graven har givit C14-dateringen 1205 $\pm$ 100 BP/745 AD, vilket bekräftar dateringen till vikingatid.

Sekundärgraven i anläggning 71 (fynd 109) låg perifert i förhållande till höger och innehöll benrester efter minst 2 personer samt en hund och häst (Exkurs 1). Sekundärgravens tidsförhållande till primärgraven kan icke fastställas.

Från vikingatid kan även anläggning 64 vara. Gravkonstruktionen överensstämmer med den från anläggningarna 61 och 71, med ett utspritt brandlager. Fynden av glas- och bergkristallpärlor bör kunna göra, att anläggningen får anses samtida med anläggningarna 61 och 71. Möjligen finns även i denna anläggning fler än en gravläggning. Här finns rester efter människa, hund, får, get och häst (Exkurs 1).

Anläggning 64, även den med ett utspritt brandlager, innehöll resterna efter en man och en hund (Exkurs 1). Kol från anläggningen

har C14-daterats till 1055 $\pm$ 100 BP/895 AD.

Dessa 4 anläggningar (44,61,64,71) utgör alltså gravar, vilka alla daterats till vikingatid. De får antas utgöra en liten del av ett större gravfält, vilket kvarliggert på Kyrkåsen. Detta gravfält har genom gravformerna tidigare daterats till vikingatid, vilken datering bekräftas genom de här undersökta gravarna.

Inom den undersökta delen av gravfältet finns dock rester efter tidigare verksamhet på Kyrkåsen. Anläggning 38 var svårtolkad. Den kan knappast ha varit en grav, då en samlad benkoncentration eller tydligt brandlager saknades. Det kraftiga sotlagret med sitt rikt koncentrerade sotparti (fynd 81) kan möjligen vara rester av en bålplats, där de enstaka spridda brända benen skulle kunna vara rester efter ett bortfört gravbål. Spridda benfynd av människa fanns dessutom i anläggningen. Denna tolkning får dock anses som mycket osäker. Klart är dock, att den stenpackning, som täckte sotlagret, hade lagts dit medan det ännu brann eller glödde på platsen. Nästan samtliga stenar var nämligen skörbrända på undersidan. På så sätt skulle alltså ett eventuellt gravbål ha flyttats från bålplats till gravplats medan bålresterna ännu glödde, varefter bålplatsen övertäcktes med sten. Denna tolkning kan möjligen stärkas genom anläggning 44 där brandlagret var lagt ovanpå en stenpackning, där stenarna var skörbrända på ovansidan. Utsträckningen av brandlagret i anläggningen (ca 2 m) gör det knappast troligt, att bålet stått på denna plats. Huruvida anläggning 38 skall anses som en vikingatida bålplats eller tidigare, får anses osäkert. Kolet från det koncentrerade sotpartiet (fynd 81) har daterats till 3070 $\pm$ 115 BP/1120 BC. Detta gör två tolkningar möjliga. Den ena är, att sotpartiet och anläggningen härrör från en bålplats från bronsåldern. Möjligt är då, att gravar, daterade till bronsålder, skulle kunna finnas blandade med de vikingatida gravarna på gravfältet. Den andra tolkningen är, att sotpartiet (fynd 81) icke hör samman med anläggning 38 i övrigt, utan utgör en separat rest från någon verksamhet under bronsålder, varefter en senare bålplats upplagts ovanpå denna.

Ytterligare belägg för att Kyrklyckan varit besökt under bronsålder ger mörkfärgning A. Den får tolkas som en depå- kanske offerdepå. Dess konstruktion av en sotfärgad nedgrävning invid det största stenblocket inom området, är en konstruktion, som förekommer vid depåer. Den grovt

rabbade keramiken bör höra hemma i bronsålder. Skärvorna, där både mynnings- och bottenbitar saknas, har ej kunnat fogas samman, och de kan eventuellt vara från flera kärl. De låg väl samlade och bör vara nedlagda som skärvor. Kolet från anläggningen har C14-daterats till 3240 ± 370 BP/1290 BC.

Från den undersökta delen av åsen, påträffades dessutom rester efter en förromersk bosättning. Under anläggning 71 fanns, i ett sotfärgat lager, keramik (fynd 113, 114) av ett rödbrunt relativt fint gods, som skulle kunna vara från bronsålder eller järnålder. Nedgrävt i den gula sanden fanns en grop med kol en del bränd lera (fynd 112). Detta har ej kunnat tolkas men har genom C14 daterats till 2380 ± 100 BP/430 BC.

Under gravarna i anläggning 61 fanns flera rester efter en förmodad bosättning. Den brända leran (K2) har tolkats som ett golv. Intrycken av "gräs" kan tyda på, att detta golv lagts på en bädd av gräs eller halm, eller att det lagts direkt på en gräsbevuxen markyta. Tolkningen av leran som golv stöds av, att gräsintrycken i samtliga fall fanns på undersidan och att ytan var relativt jämn. Ojämnheter t ex svackan i stenblocket söder om profilen, hade fyllts ut med denna lera. Golvtolkningen stöds ytterligare av, att leran troligen utsatts för olika grad av bränning på ovan- och undersidan. Ovansidan var hårdare bränd och rödfärgad medan undersidan var porösare med en blåsvart färg. Om denna lera skulle vara rester av en inrasad lerklinad vägg eller ett tak, borde leran vara jämt bränd och ha ojämna och tydliga intryck av ett grövre byggnadsmaterial än gräs. Detta golv har ej kunnat tidbestämmas. Möjligen är det samtida med krukan med vetekorn (K3). Kärlet kan genom rabbning vara från bronsåldern men vetekornen har C14-daterats till 2275 ± 100 BP/325 BC.

Troligen samtida med lergølvet, då den fanns på samma nivå som detta, är lergropen (K4). Dess funktion har ej kunnat tolkas. Lergropar av olika form och storlek förekommer dock på beplatser från bronsålder. I några fall har man kunnat konstatera, att dessa lergropar har varit belägna inuti eller i nära anslutning till hus ²⁾.

SUMMARY

The excavation comprised part of a grave-field dated to the Viking Age through its grave-types such as stone-settings, ship-settings and round mounds. Five structures were excavated in the area. Four of these proved to be graves (44,61,64,71, figs. 3-4). One structure (38) has been found not to be a grave. The soil was here strongly soot-coloured and this fact as well as the heavily brittle-burnt stones and single scattered finds have been used to interpret the structure as the place of the funeral pyre (figs. 4,6).

Two of the graves were stone-settings (44,64) with a cremation layer where the finds were lying quite near the surface. In one of these (64) there were glass beads and fragments of rock crystal beads. Two structures were low mounds with a sparse filling of stones. In these there were also spread-out cremation layers with charcoal and cremated bones (61,71). In structure 71 a pottery vessel had been placed in the cremation layer (figs. 4-5,7-8,22). In the cremation layer in structure 61 there were glass beads, iron fragments and a bronze brooch (fig. 28).

The graves have been dated to the Viking Age.

Under structure 61 traces were found of something which has been interpreted as an occupation layer, probably earlier than the graves. This layer contained a "floor" of burnt clay with clear impressions of twigs on the underside (K2, fig. 24). On the same level there were also two small pits (approx. 1 m in diameter) which had been filled in with unburnt clay (K4, figs. 18-19). This possible occupation layer was separated from the cremation deposit of the grave by a layer, 5 cm thick and comparatively poor in finds.

A pottery vessel underlying the cremation deposit has also been connected with the occupation layer (K3, fig. 17). The coarse surface roughening dates it to the Bronze Age. It was filled with burnt corn. In structure 61 there was, besides the cremation deposit, another burial in a pit filled with stones (K5, figs. 5,7,20). Close to boulder I there was a hollow with soot-coloured soil and plenty of pottery (fig. 4). The potsherds have a coarse surface roughening and can be dated to the Bronze Age.

Litt.

- 1) Fyndrapporter 1969. Rapporten 23:802.
Fyndrapporter 1970:2. Rapporten 18:15.
- 2) TOR 1959. Schönbeck, B. Bronsåldersbyggd i Mälaronrådet. Sid 61,
80,81,82.

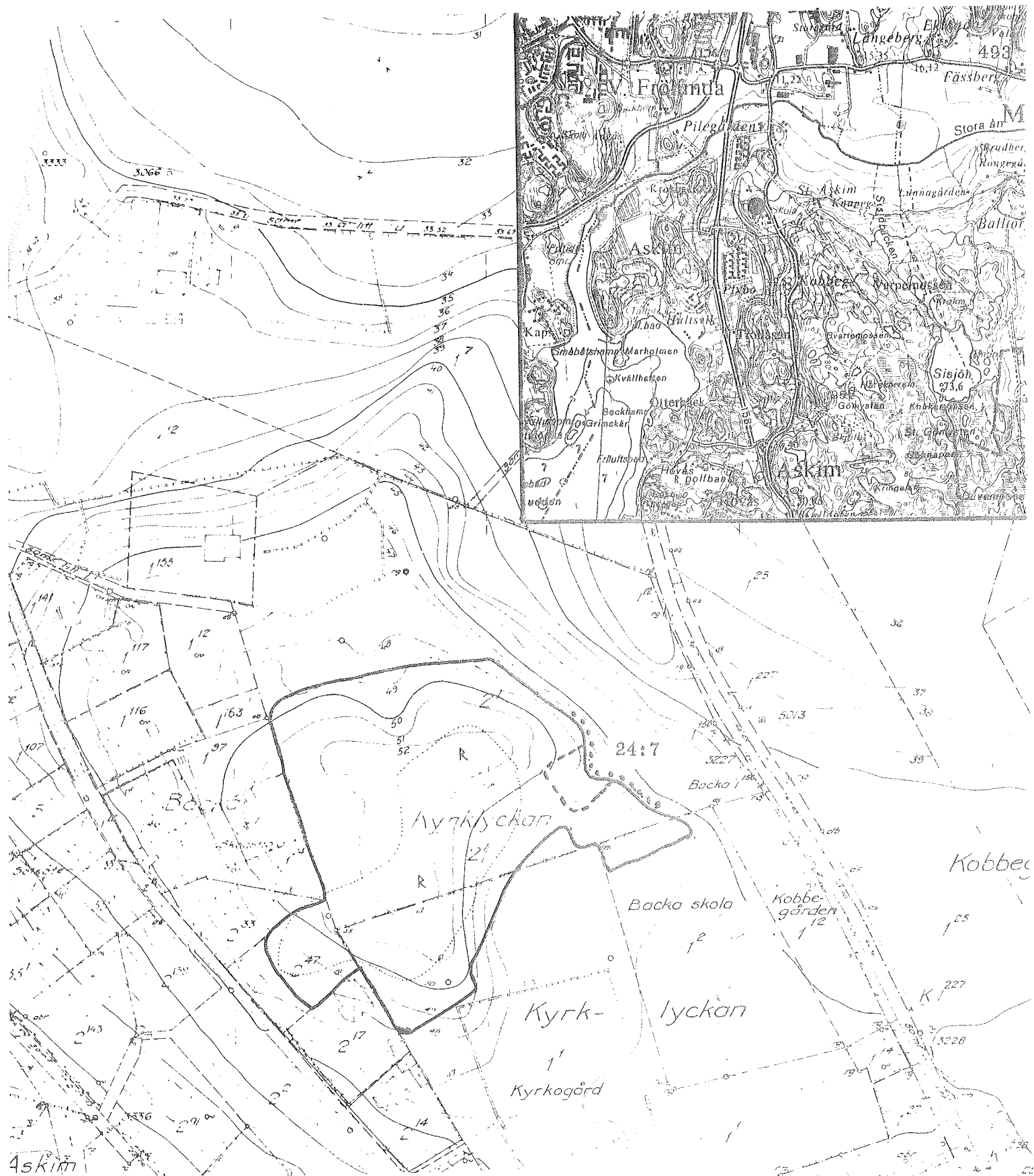

Fig 1
Översikt. Gravfältet markerat.
General view. The grave-field is marked.
Skala 1:50 000

Fig 2
Topografisk karta. Undersökningsområdet markerat.
Topographical map. The excavation area is marked.
Skala 1:2 000

- - - - Undersökningsområde. Excavation area.

GRAVFÄLTET ASKIMS KYRKLYCKA THE GRAVE-FIELD AT ASKIMS KYRKLYCKA

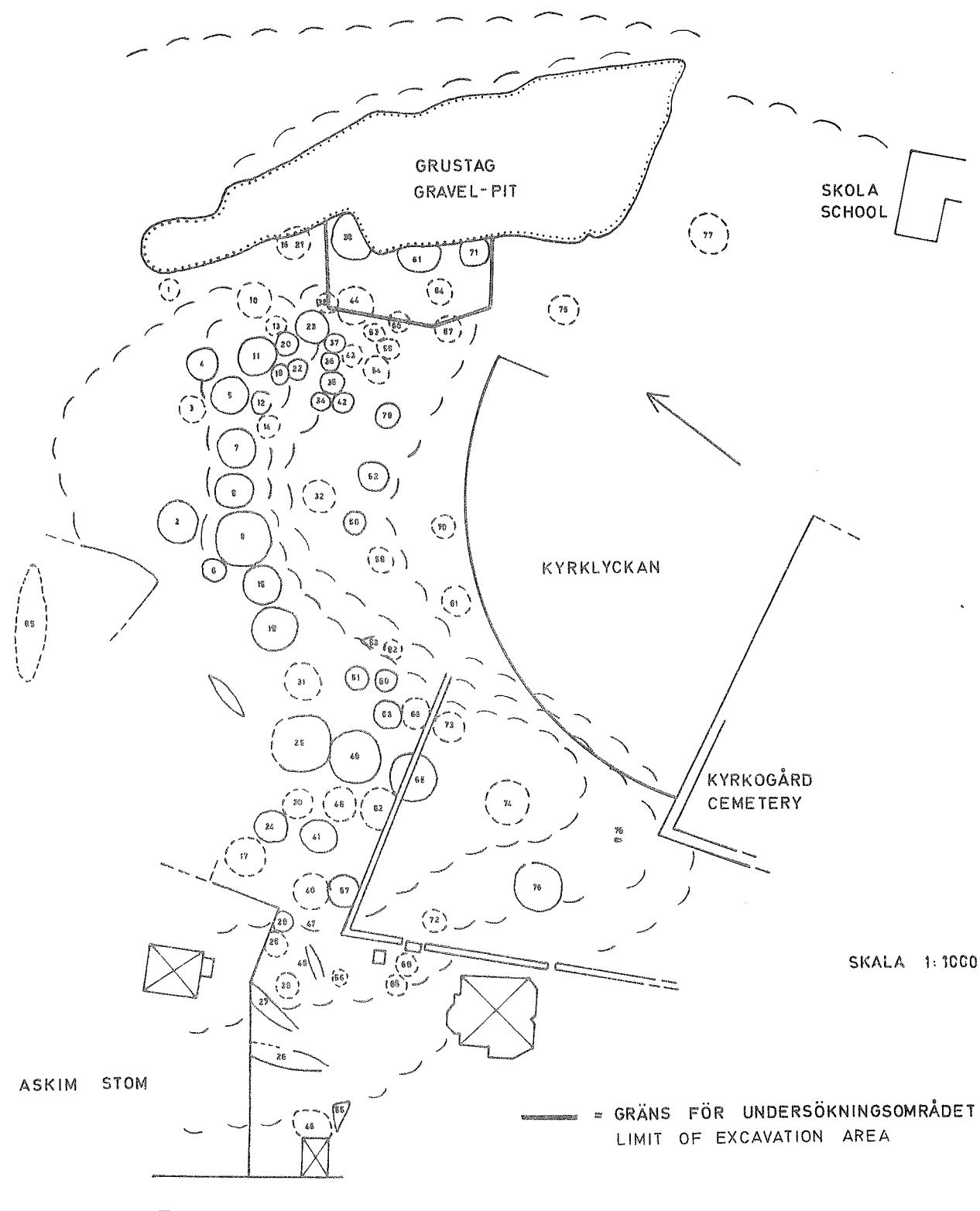

FIG 3

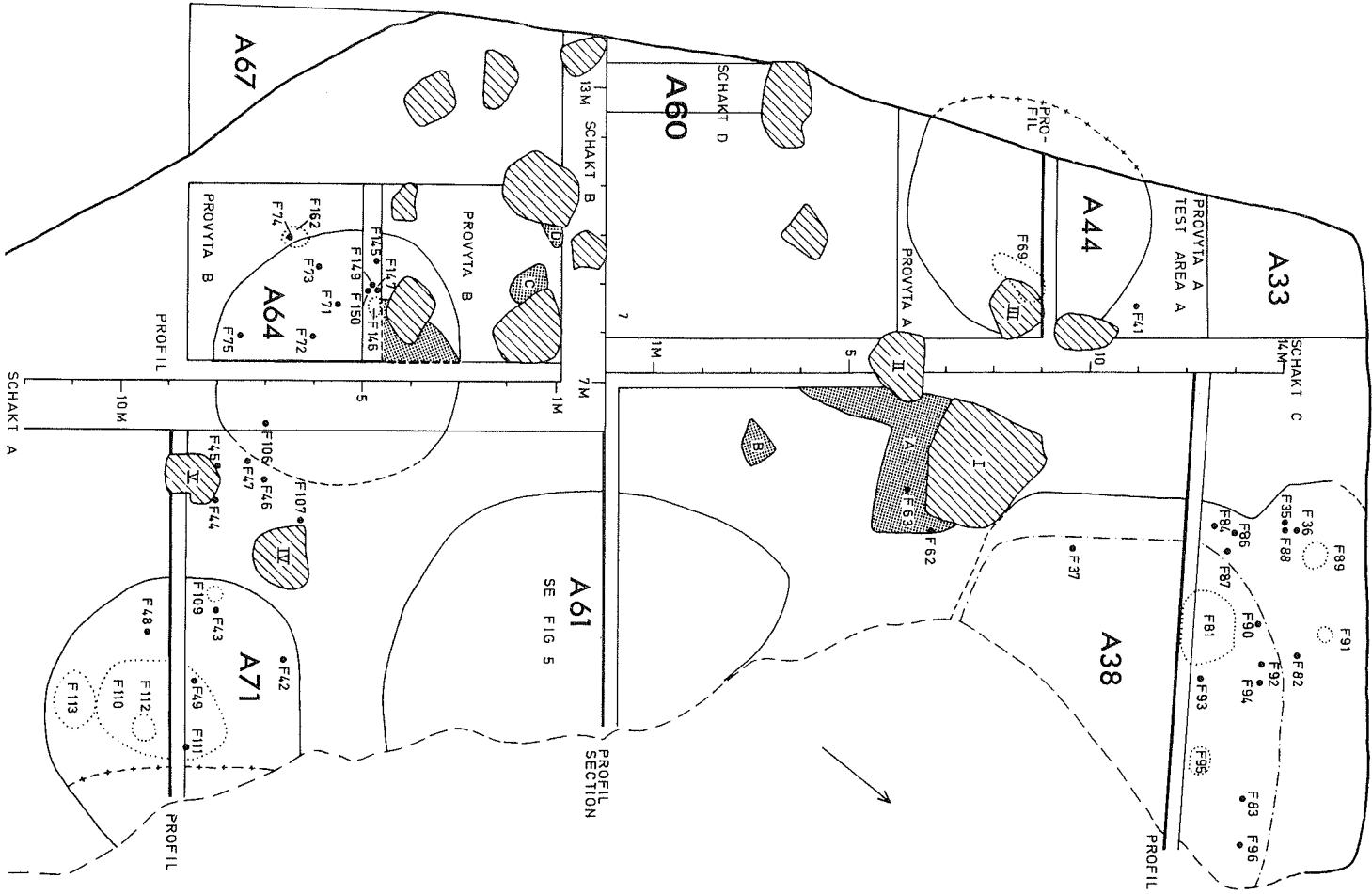
KARTA ÖVER GRAVFÄLTET 24:7. UNDERLAGET UPPRÄTTAT 1959 AV RIKSANTIKVARIÉ-
ÄMBETET MED KOMPLETTERINGAR 1968 AV GÖTEBORGS ARKEOLOGISKA MUSEUM.

PLAN OF GRAVE-FIELD 24:7 ORIGINALLY DRAWN IN 1959 BY THE CENTRAL
OFFICE OF NATIONAL ANTIQUITIES AND WITH ADDITIONS MADE IN 1968 BY THE
ARCHAEOLOGICAL MUSEUM IN GOTHENBURG.

ÖVERSIKTSPLAN. UNDERSÖKNINGSOMRÅDE
GENERAL PLAN. EXCAVATION AREA

TECKENFÖRKLARING		KEY TO THE SIGNS	
	GRÄNS FÖR UNDERSÖKNINGSOMRÅDE		LIMIT OF EXCAVATION AREA
	OKLAR BEGRÄNSNING		ILL-DEFINED LIMIT
	GRUSTAGSKANT		EDGE OF GRAVEL-PIT
	GRÄNS FÖR TÄT STENPACKNING		LIMIT OF CLOSELY LAID STONE-PACKING
	SKADAT OMRÅDE		DISTURBED AREA
	MÖRKFÄRGNINGAR		DARK PATCHES
	STEN		STONE
	FYND		FIND
	A		ANLÄGGNING
			STRUCTURE

GRAVAR (GRAVES) : A 44, 61, 64, 71
BÅLPLATS ? (REMANNS OF FUNERAL PYRE) A 38
OSÄKRA (UNCERTAIN) : A 33, 67

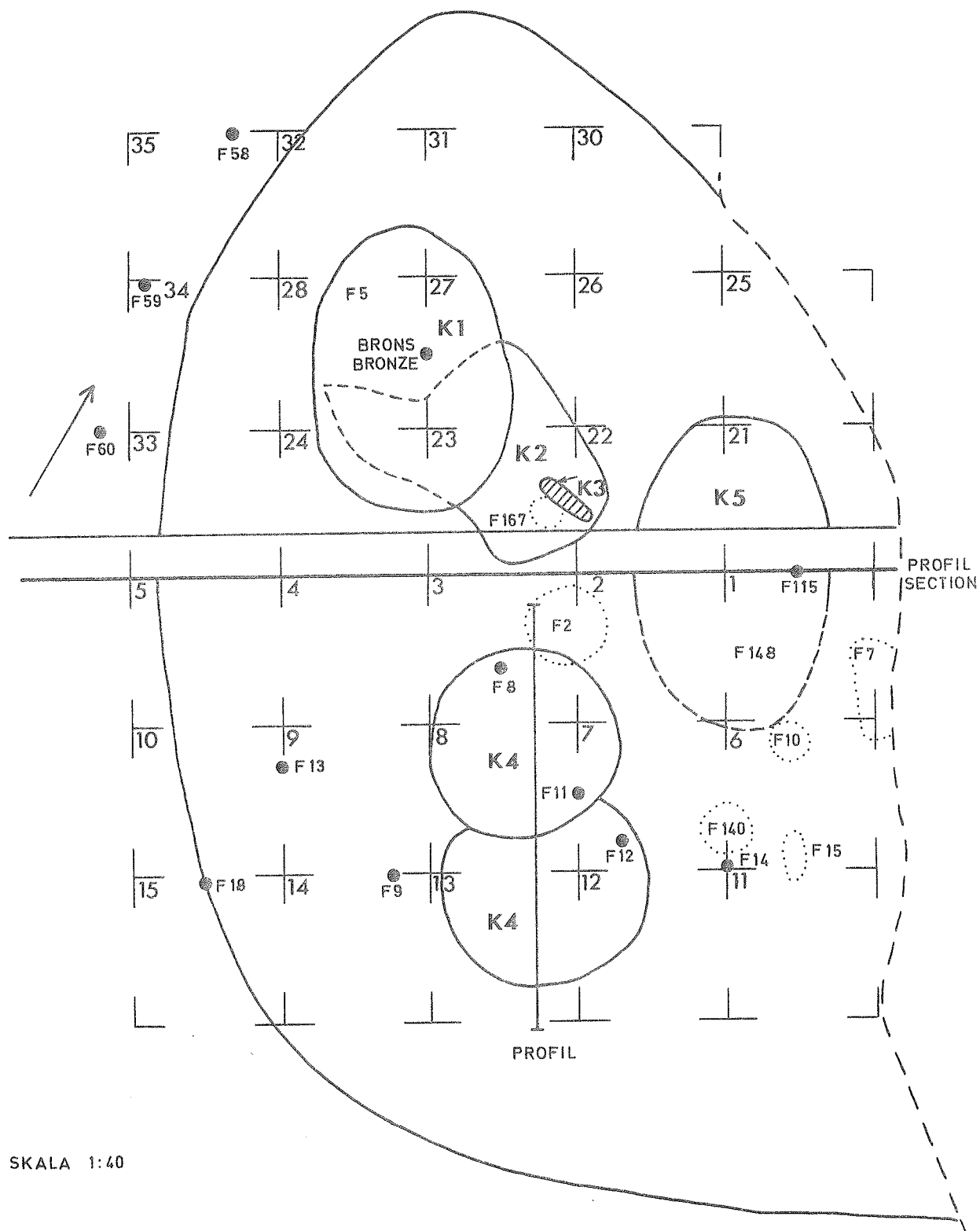

PLAN ANLÄGGNING 61

● F57

497

PLAN STRUCTURE 61

SKALA 1:40

——— VÄLVNINGSGRÄNS
 - - - - - GRUSTAGSKANT
 - - - - - OKLAR BEGRÄNSNING
 K1 - K5 KONSTRUKTION
 ● ○ ○ ○ ○ FYND
 GRAVGÖMMA (BURIAL):

LIMIT OF MOUND
 EDGE OF GRAVEL-PIT
 ILL-DEFINED LIMIT
 STRUCTURE
 FIND
 K 1, 5

FIG 5

PROFILER SECTIONS

A 38

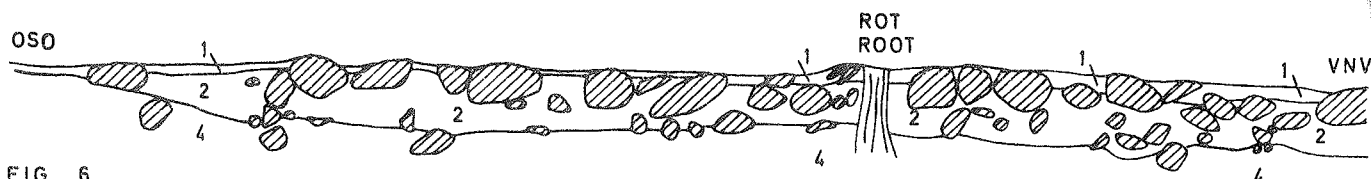

FIG 6

A 61

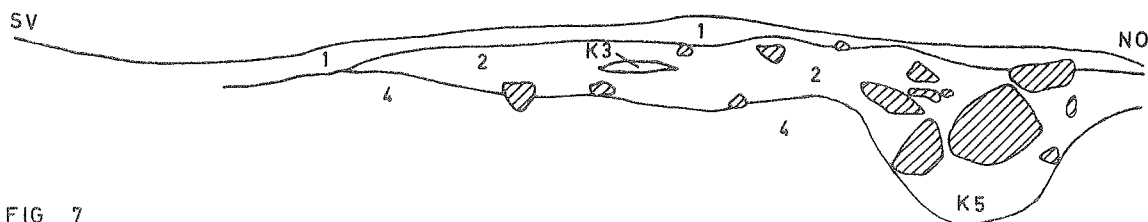

FIG 7

A 71

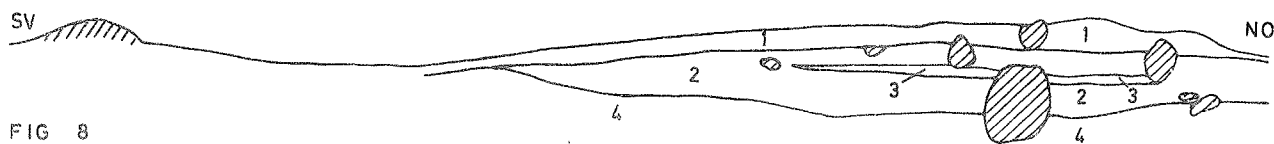

FIG 8

1. GRÄSTORV
2. SOTFÄRGAD SANDIG MO
3. BRANDLAGER MED BRÄNDA BEN
OCH KOL
4. SAND

1. TURF
2. SOOT-COLOURED FINE SAND
MIXED WITH MEDIUM SAND
3. CREMATION DEPOSIT WITH BONES
AND CHARCOAL
4. SAND

A 44

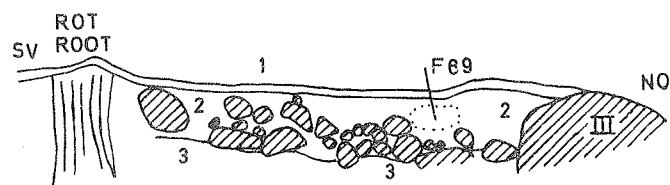

FIG 9

1. GRÄSTORV
2. MÖRKFÄRGAD MO
3. BRUN STENIG GRUSIG SAND

1. TURF
2. DARK-COLOURED FINE SAND
3. BROWN STONY GRAVELLY SAND

Fig 10

Gravfältet Askims Kyrklycka, från söder. Foto BeWe Bild. Av försvarsstaben godkänd för publicering.

The grave-field at Askims Kyrklycka. View from the south. Photo BeWe Bild. Reproduced by permission of the Swedish Defence Staff.

Fig 11

Gravfältet med grustaget, från nordost. Foto Sören Hallgren.

The grave-field with the gravel-pit. View from the north-east. Photo Sören Hallgren.

Fig 12

Undersökningsområdet, från söder.

The excavation area. View from the south.

Fig 13

Grustagskanten, från nordväst.

Edge of the gravel-pit. View from the north-west.

Fig 14

Anläggning 38 (bålplats?) efter avtorvning
och djuprensning, från väster.

Structure 38 (remains of funeral pyre?)
after removal of turf and clearing.
View from the west.

Fig 15

Profil. Anläggning 38, från sydväst.

Section. Structure 38. View from the south-west.

Fig 16

Anläggning 61 (hög) efter avtorvning och rensning, från nordväst.

Structure 61 (mound) after turf removal and clearing. View from the north-west.

Fig 17

Anläggning 61. K3. Stenpackningen runt krukan, från nordväst. Keramiken markerad.

Structure 61. K3. The packing of stones surrounding the pottery vessel seen from the north-west. The pottery is marked.

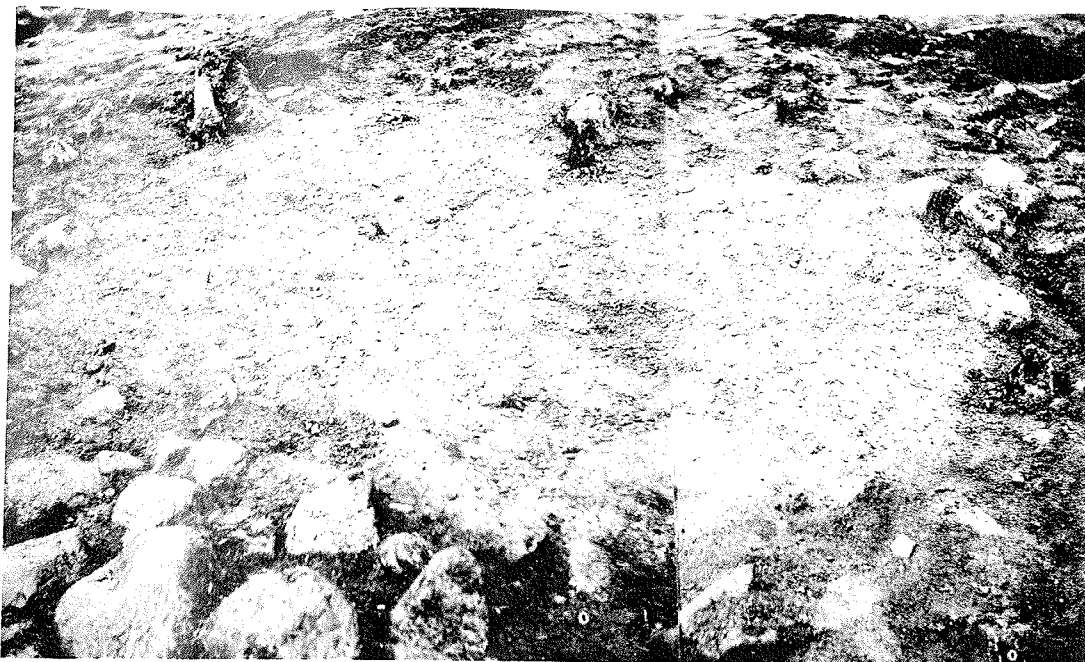

Fig 18

Anläggning 61. K4. Lergrop, från nordväst.

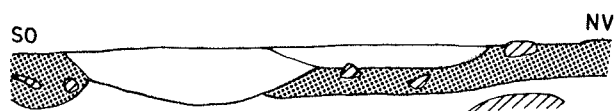
Structure 61. K4. Clay-pit. View from the north-west.

Fig 19

Anläggning 61. K4. Profil, från öster.

Structure 61. K4. Section. View from the east.

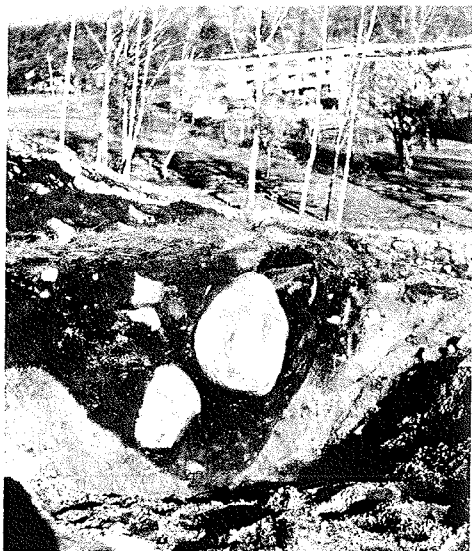

Fig 20

Anläggning 61. K5. Gravgömma.
Profil, från sydväst.

Structure 61. K5. Burial.
Section seen from the south-
west.

Fig 21

Anläggning 44 (stensättning) efter av-
torvning och rensning, från söder.

Structure 44 (stone-setting) after turf
removal and clearing. View from the south.

Skala 1:2

Fig 22

Lerkärl, fynd 111.

Pottery vessel. Find 111.

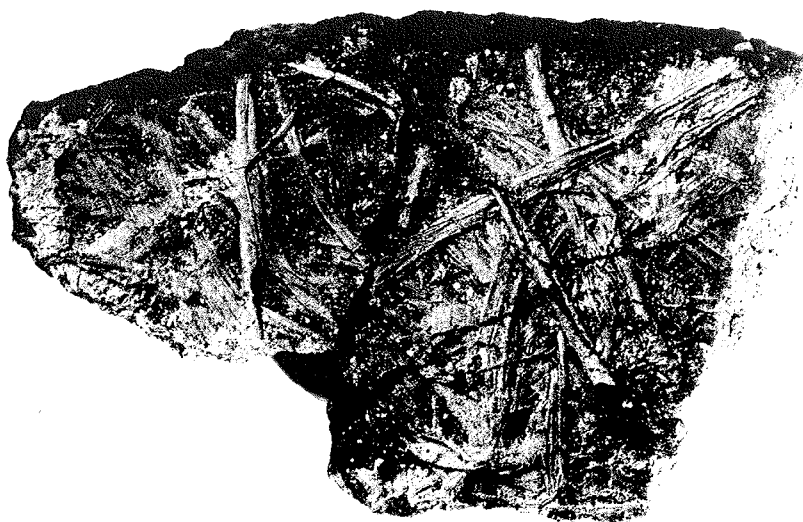

Skala 1:1

Fig 23

Keramik, fynd 27.

Pottery. Find 27.

Skala 1:1

Fig 24

Bränd lera med kvistintryck, fynd 140.

Daub with impressions of twigs.

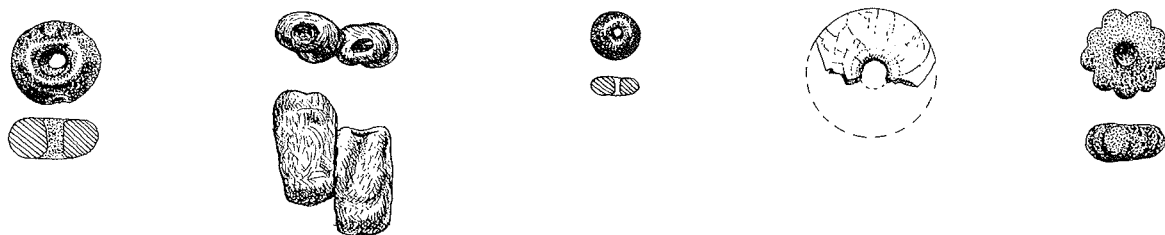

Fig 25

Pärlor, fynd 72, 73, 74, 147, 149. Beads. Finds 72, 73, 74, 147, 149.

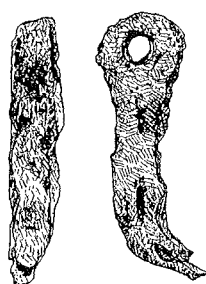

Fig 26

Järnföremål, troligen pincett, fynd 130.

Iron object, probably a pair of tweezers. Find 130.

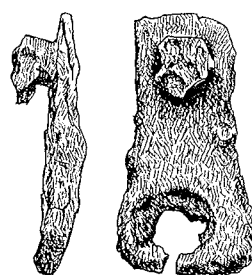
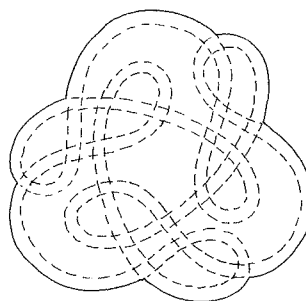
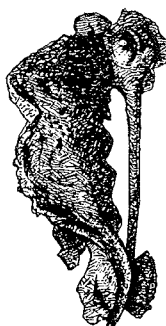
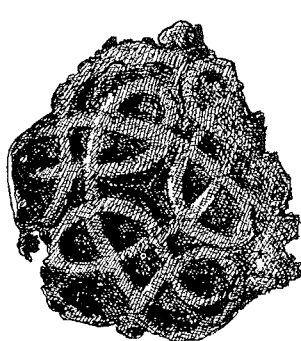

Fig 27

Järnbeslag med en nit och ett nithål, fynd 148.

Iron mounting with a rivet and a rivet hole. Find 148.

Rekonstruktion

Fig 28

Bronsspänne med järnnål, fynd 5.

Bronze brooch with iron pin. Find 5.

Skala 1:1